

[Frænkell]

liggørelsen ser man et velegnet Middel til Bekæmpelse af Misbrug og til Grundlag for Kontrol.

Nu skal Gud vide, at de har fuldstændig Ret i, at netop Offentliggørelsen, det, at man kan se ind i disse Ting, er et udmærket Middel, det er det første, man overhovedet maa gribe til, naar man paa en eller anden Maade vil indrette Samfundet eller Staten overfor Fænomenet. Da jeg for 40 Aar siden udgav „Karteller“, pegede jeg netop herpaa, og det maa ethvert fornuftigt Menneske pege paa, der overhovedet sætter sig ind i denne Ting og vil vide, hvad vi har med at gøre. Fænomenet maa med andre Ord være offentligt, og til denne Offentlighed skal der ligeledes naturligt knytte sig Anmeldepligt og den dermed uundgaaelige Registrering.

Og — spørger jeg — : Er der i og for sig noget krænkende i, at man skal anmelde noget og have det registreret? Jeg synes, der er hundrede Steder i Erhvervslivet, hvor man er nødt til at anmelde noget og faa det registreret, inden man kan bruge det. Kan jeg flytte ind i et Hus, uden at det har været anmeldt og eftersat? Kan jeg køre i Droske, uden at den har været anmeldt og eftersat? Kan jeg indrette et Apotek og gøre Hundreder af andre Ting, uden at jeg har anmeldt det og har faaet det Tilsyn, der nu en Gang er for disse Ting, til at sige, at de er i Overensstemmelse med Loven, og nu kan jeg altsaa begynde?

Derfor kan jeg aldeles ikke begribe, at man er gaaet væk fra den første Affattelse, hvor Anmeldepligten altsaa var almindelig paabudt, og over til, at dette Nævn eller Udvalg — hvad er det, det hedder? — selv skal tage Initiativet eller blive vækket til Initiativ gennem en Anmeldelse udefra og saa slaa ned paa en eller anden bestemt, til hvem det faar Mistanke eller i hvert Tilfælde finder det rigtigt at anstille en Undersøgelse. Det er mig ufatteligt, at der skulde være noget krænkende i den almindelige Anmeldepligt. Jeg husker ikke nu, hvad det var for et Argument, det ærede Medlem Hr. Jesper Simonsen gav for denne Anmeldepligt; jeg har hørt en anden. Jeg har hørt, det skulde være Erhvervene, der kun krævede Anmeldepligt i de særlige Tilfælde, hvor det faldt vedkommende Udvalg ind at anse det for nødvendigt at foretage en Undersøgelse, og hvis det er rigtigt, at det er Erhvervene, saa forstaar jeg det aldeles ikke, for jeg synes, det havde

været rigtigere at holde paa en almindelig Anmeldepligt; saa er det fuldstændig ens for alle, og i det ligger der ikke og kan der ikke ligge noget krænkende. Hvad Udvalgets Arbejde angaar, mener jeg, at Betænkningens Forslag i øvrigt er en betydelig Forbedring fra Lovforslaget. Jeg synes, at et Udvalg, der vælges af to saa højt ansætte Embedsmænd og en tredje Institution, er bedre end det Udvalg, der tilsigtedes efter det oprindelige Regeringsforslag, som jo desuden havde den Skavank — det lader sig ikke benægte — at det stod i stik Mod sætning til, hvad London-Resolutionen ønskede, nemlig et uafhængigt Raad.

Om det, der nu vil blive lavet, maa man vel sige, at det bliver et uafhængigt Raad. Jeg vilde blot ønske, at man til den ene Plads, hvor man har frit Valg, vilde tage sig i Agt for disse, der altid løber til ved saadanne Lejligheder og er geskæftige og gerne vil have fat i det for at kunne tage sig ud i Offentlighedens Øjne, og for at sole deres Forfængelighed, saadan som vi jo ogsaa saa det i Forbindelse med Landmandsbanken. Jeg vil ønske, man vil tage sig i Agt for dette.

I øvrigt er jeg naturligvis fuldstændig paa det rene med, at hvad Nytte Loven skal gøre, eller hvad Skade den skal gøre, er i overordentlig høj Grad, for ikke at sige helt ud, afhængig af disse tre Mænd og saa naturligvis af den Offentlighed, som jo ogsaa vil være omkring dem.

Jeg synes, naar jeg skal være ærlig, at Betænkningen her, uanset Forbedringerne, har mange Skavanker, og jeg synes, den paa visse Punkter i hvert Fald fjerner sig saa langt fra Resolutionen, at jeg ikke tror, at Resolutionen vilde rigtig kendes ved den som et Udtryk for de Tanker, den var fremgaaet af. Det er jo muligt, at det er af taktiske Grunde, at man har udskilt dette Spørgsmaal om Prisaftaler — det er jo et heldigt Øjeblik, maa jeg indrømme —, men jeg har nu ikke saa forfærdelig megen Interesse eller Respekt for Taktik, og navnlig i de store Spørgsmaal tror jeg nu heller ikke paa den, for den kan virke godt fra i Dag til i Morgen, men Politik er noget helt andet, det er noget paa meget langt Sigt.

Jeg maa altsaa sige, at i og for sig er jeg egentlig utilfreds med dette Ændringsforslag — det ligger langt langt væk fra, hvad Resolutionen har villet —, men jeg ønsker paa den anden Side ikke at gaa mod det, bl. a. fordi det er nødvendigt, at man ogsaa fra vor Side erkender, at her er et Spørgsmaal, som det ikke kan nytte at ville forsøge paa at komme udenom.